

ἈΘΗΝΑΪΚΗ ΜΥΘ

Ἡ παράδοξος περιπέτεια μιᾶς δυστυχούς ἐπιστολῆς ἐρωτικῆς, νεάνιδος πρὸς νέον, μᾶς δίδει τὸ θέμα τῆς σημερινῆς συνδιαλέξεως. Κύριός τις ἐξ Ἀθηνῶν, ὑπογραφόμενος Κανῆνε, εὐρὼν αὐτήν, καθὼς γράφει, εἰς ἓνα κῆπον, μᾶς τὴν ἀποστέλλει νὰ τὴν σχολιάσωμεν ἀντ' αὐτοῦ, ἐμπνεόμενοι «ὡς ἐλαφροὶ πεζοὶ ποιηταί, ἐκ τοῦ ἠθικοῦ ἀρώματος τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἀγνοῦ αἰσθημάτων τοῦ ἔρωτος», τὸ ὅποιον διαπνέει, κατὰ τὴν ἰδέαν του, τὸ ἔγγραφον εὐρημα.

Θὰ τὸ κάμωμεν, ἀλλ' ὄχι ὅπως μᾶς τὸ ὑποδεικνύει ὁ ὑποχρεωτικὸς ἀποστολεὺς. Τὸν εὐγνωμονοῦμεν διὰ τὴν περὶ τῶν ἐμπνεύσεών μας φροντίδα του, ἀλλὰ δὲν θὰ τον εὐχαριστήσωμεν, ἴσως ὑπ' οὐδεμίαν ἔποψιν. Ἐκτός του ὅτι ἀποκρούομεν κατ' ἀρχὴν τὴν πρᾶξιν του, δὲν αἰσθανόμεθα ἐξ ἄλλου οὔτε τὸν «ἀντίκτυπον» τῆς συγκινήσεως, τὴν ὅποιαν ἐκ τῆς ἀναγνωσεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς ἀπεκόμεν ὁ εὐαίσθητος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον ἄπειρος καὶ ἴσως νεαρῶτατος κ. Κανῆνε. Εἶνε ἐπιστολὴ ἐρωτικῆ κοινῆ, τετριμμένη, ὁμοία πρὸς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐκκοστὰ τῶν γραφομένων ὑπὸ τῶν σημερινῶν Ἀθῆδων. Διακρίνεται μὲν ὀλίγον διὰ τὴν ἄκραν καθαρολογίαν τῆς καὶ τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τοῦ γραμματικοῦ τύπου, ἐξ οὗ ἡ ἐπιστολογράφος φαίνεται λογιωτάτη ἄλλ' ἐκπροσωπεῖ συνήθη ὄλιως ἐρωτικὴν ἱστορίαν, ἐξ ἐκείνων αἱ ὅποιαι ἐπαναλαμβάνονται διαρκῶς ἄνευ οὐσιωδῶν παραλλαγῶν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ καλοῦ λεγομένου κόσμου, μεταξὺ τῶν νέων τῆς ἐποχῆς τῶν ἀνεπτυγμένων καὶ καλλωπιστῶν, τῶν κατ' ἐξοχὴν ἀστάτων καὶ ἀψικόρων, καὶ τῶν χαριτοδρῦτων καὶ εὐῆγμένων δεσποινίδων μας, τῶν ἔχουσῶν μεγάλας ἀξιώσεις, μεγαλητέραν ἐλαφρότητα, ὀλίγην προικὰ ἔτι δὲ ὀλιγοτέραν εὐαίσθησιν. Καὶ δὲν εἶνε δύσκολον νὰ τὴν ἀναπλάσωμεν τὴν ἱστορίαν αὐτὴν κατ' ἀσημάντου λάθους προσέγγισιν. Ὁ νέος, εὐαίσθητος φαίνεται φύσις, ἅμα τῇ πρώτῃ μετὰ τῆς νέας γνωριμίας, ἤναψεν ἀπὸ ἐρωτικῆν φλόγα αἰφνιδίαν καὶ ἀπτόμον, μέλλουσαν ὅμως διὰ τοῦτο νὰ σβεσθῇ μετ' ὀλίγον. Ἡὔξανεν ἀκόμη ὁ πρῶτός του ἐνθουσιασμός, ὅταν μετὰξὺ τῶν διαφόρων του, τῶν ἐπιμῶνων καὶ ὑπερβολικῶν ἐκδηλώσεων, τῇ εἶπε:

« Πιστεύσατέ με ὅτι σὰς ἠγάπησα τόσον, ὅσον οὐδεὶς ποτε ἐν τῷ κόσμῳ ἠγάπησεν ! »

Ἄχ, καὶ ποῖος ἐξ ἡμῶν δὲν ἐπρόφερε χιλιᾶκις τοῦλάχιστον εἰς τὴν ζωὴν του τὴν τολμηρὰν αὐτὴν φράξιν καὶ πόση χρειάζεται φιλαυτία καὶ ἐλαφρότης καὶ τύφλωσις διὰ νὰ τὴν πιστεύσῃ κανεὶς κατὰ γράμμα; Καὶ ὅμως αἱ κέραι μας τὴν πιστεύουν συχνά, ἢ τοῦλάχιστον προβάλλουν κατόπιν ὡς δικαιολόγησιν τῆς ἀδυναμίας των, τὸ ὅτι τὴν ἐπίστευσαν—πράγμα κατ' ἐμὲ πολὺ χειρότερον. Καὶ ἡ ἰδική μας, βλέπετε, τὴν ἐπίστευσεν. Ἡ μανία τῆς ἀποκαταστάσεως, ἡ σκοτίζουσα τὸ λογικόν, δὲν τὴν ἄφησε νὰ σκεφθῇ ὅτι εἶνε ψευδὲς ἢ τοῦλάχιστον παροδικόν τὸ πάθος, τὸ ἐκτραχόμενον μὲ τὴν ὀρμὴν καὶ τὸ λυμῆν. Μετὰ τὰς πρώτας γυναικείας ἐπιφυλάξεις καὶ

τοὺς ἐσκεμμένους ἀκκισμούς, ἐνέδωκεν εἰς αἰσθηματικὴν συνεννόησιν. Εἶχε τὴν ἐλπίδα καὶ ἴσως τὴν πεποιθήσιν ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν θὰ ἠπατάτο· ὁ καλὸς νέος τὴν ἠγάπα καὶ θὰ τὴν ἐνουμφεύετο. Ἄ, μὴ τὴν πιστεύσατε ὅτι εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὀλισθαίνει εἰς αἰσθημα, εἰς «κλίσιν». Ἡ ἐπιστολὴ τῆς ἀπειραντίας ἀποδεικνύει ῥομαντικὰς ἀναγνώσεις, ἴσως μὴδ' αὐτῆς τῆς Νέας Ἐλοϊζέτης τοῦ Ρουσσῶ ἐξαιρουμένης, καὶ πιστοποιεῖ πῆτρα μακράν. Ἡ πῆτρα ὅμως αὐτὴ δὲν τὴν ὠφέλησεν. Ἡνοίχθη ὅσον δὲν ἔπρεπε, κατεδείχθη ἀδεξιῶς ὅποια πράγματι ἦτο καὶ ἡ φλόξ τοῦ ἀψικόρου νέου ἐσβέσθη. . . ἐσβέσθη διὰ νὰ μὴ ἀναφθῇ πλέον. Ἀστασία τόνου σου εἶνε ἀνὴρ! . . . ἀνὴρ πλάττων ἁμέσως ἐν ἰδανικῶν ἄφραστον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγάπης του, ἀνερχόμενος μετ' αὐτοῦ εἰς ὕψη γαλανὰ καὶ κρημιζόμενος ἐκεῖθεν κατὰ τῶν πετρῶν τῆς πραγματικότητος. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου τὸν παροδικὸν ἔρωτα τοῦ νέου διαδέχεται ἀπογοήτευσις, μίσος πρὸς τὸ ἀνάξιον πρόσωπον, τὸ ὅποιον τὸν ἐπροκάλεσε καὶ τάσις ἐκδικήσεως ἐκδηλουμένη διὰ προσβολῶν καὶ ὑπανιγμῶν πολλὰκις ἀκουσίαν, ἐγχειλουσῶν ὅλην τὴν πικρίαν τοῦ πράγματι ἀδικηθέντος. Ἄλλ' ἡ νεᾶνις μένει «ἡ ἰδία πάντοτε». Δὲν ψεύδεται τόρα. Τὰ αἰσθηματὰ τῆς δὲν μεταβάλλονται τῷ ὄντι, διότι ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ πάντοτε τὸν νέον καλὸν γαμβρὸν καὶ εὐτυχίαν τὸν μετ' αὐτοῦ γάμον τῆς. Δι' αὐτὸ λέγει ὅτι δὲν εἰμπορεῖ νὰ τον μισήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ νομίζει πίστιν καὶ σταθερότητα! Ἐχει καὶ αὐτὴ μίαν κάποιαν ἀπογοήτευσιν καὶ αἰσθάνεται πρὸς τὸν «σκληρὸν» καὶ διεφθαρμένον μίαν μικράν, κοινωνικὴν μᾶλλον, μνησικαλίαν. Ἀλλὰ θὰ ἡσυχάσῃ, ἡσυχάσατε! εὐθὺς ὡς εὐρη — καὶ ἂν εἶνε νέα ἀκόμη καὶ ὠραία θὰ εὐρη — ἐν τῷ βίῳ τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν περιπάτων νέον θῆμα. . . διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀκόμη μίαν φορὰν ἡ ἰδία ἱστορία καὶ νὰ γραφῇ πάλιν ἡ ἰδία τελευταία ἐπιστολὴ!

★

Αὐτὰ διηγεῖται εἰς ἡμᾶς εὐγλωττότατα, καθαρῶτα μετὰξὺ τῶν λεπτῶν ἰσχυρῶν γραμμῶν τῆς, ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ. Ποῦ ἄρα γε εὐρίσκει ἐν αὐτῇ ὁ κ. Κανῆνε τὸ ἄρωμα τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἔρωτος, τὸ θυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν καλλιτέχνην; Μήπως εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐρωτευμένη ζητεῖ ὀπίσω τὰς ἐπιστολάς τῆς «νὰ τὰς κατακαύσῃ» διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀπτόν δεῖγμα τοῦ ὀλισθηματός τῆς, ὥστε νὰ ἠμπορῇ νὰ ὀρκισθῇ ἄνευ φόβου εἰς τὸν μέλλοντα ἐραστήν, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἐρωτογραφεῖ; Ἡ μήπως τὸν συνεκίνησεν ἡ τεχνικὴς ὑπολανθάνουσα διαθεθαίσις περὶ τῆς σταθερότητος τῆς, ὡς ἐὰν ἠσθάνθη καὶ αὐτὴ τίποτε ἄγνον πρὸς τὸν ἀτυχῆ ἐκείνον, ἢ μήπως τὸν παρέσυραν αἱ περὶ τιμῆς καὶ χαρακτηρὸς τόσον ἐγωιστικαὶ καὶ ἀνάρμστοι καυχησιλογίαι; Δὲν παρετήρησε λοιπὸν ποτὲ ὁ κ. Κανῆνε ὅτι, ὅπως λέγει καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ Δὸν Ζοζάν, μόνον ὁ ἀνὴρ οἶκος ἐμίλει περὶ ἠθικῆς καὶ ὅτι μόνον ἡ ἔχουσα οἶκος ἐπάγγελμα τὴν ἐρωτικὴν ἀλληλογραφίαν, θὰ καυχῆθη ἐμφαντικῶς ὅτι δὲν ἔγραψε πρὸς ἄλλον κανένα οὔτε δύο λέξεις; Πόσον ἄπειρος τοῦ κόσμου πρέπει νὰ εἶνε ὁ κ. Κανῆνε, ἢ τοῦλάχιστον εὐτυχῆς εὐτυχέστατος, διὰ νὰ μὴ τοῦ ἔτυχε νὰ

ἐξελέγξῃ τοιαῦτα ἄθῳα ψεύδη εἰς τὴν ζωὴν του πολλὰ καὶ νὰ μὴν ἔλαβεν, ὅχι μίαν οὔτε δύο, ἀλλὰ σωρείαν ἐπιστολῶν παρομοίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἤρχισαν φαίνεται νὰ βριθῶσιν οὐ μόνον τὰ μυροδόλα χαρτοφυλάκια τῶν κομψευομένων, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ μυροδόλοι δίδοσι τῶν κήπων !

Λοιπὸν, θὰ μ' ἐρωτήσετε — ὅχι μόνον ὁ κ. Κανῆνε, ἀλλὰ καὶ ὅλοι μου εἰ ἀναγνώσται καὶ αἱ ἀναγνώστριαι — δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὸν κόσμον ἔρωτος ἀγνός καὶ εἰλικρινής ; Δὲν ἤμπορεῖ ἡ ἀντίληψίς σου νὰ εἶνε λανθασμένη καὶ ἡ ὄσφρησίς σου ἀμβλεία ; Δὲν ἐπιδέχεται ἄλλην, μᾶλλον ἀπλὴν καὶ φυσικὴν καὶ ἀγαθὴν ἐξηγήσιν ἢ ἐπιστολὴν ;

Κυρίε μου, κύριοί μου, κυρίαί μου καὶ δεσποινίδες μου, ἐπιτρέψατε καὶ εἰς ἐμὲ νὰ ἔχω τὴν ἰδέαν μου. Ἐρῶτος ἀγνός καὶ εἰλικρινής ὑπάρχει· ἀλλὰ ὑπὸ τὰς συνθήκας ὑπ' ἃς ζῆ σήμερον ὁ καλὸς λεγόμενος κόσμος, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκδηλωθῇ οὗτος καὶ μάλιστα δι' ἐπιστολῶν. Πιστεύω, ὦ ναὶ πιστεύω εἰς τὸ αἶσθημα τὸ ἡρέμα ἀρχόμενον καὶ ἐξανάπτον καὶ διαπερῶν τὴν ζωὴν ὅλην τοῦ ἀνθρώπου. Πιστεύω εἰς τὴν συγγένειαν καὶ τὴν ἀδελφότητα ἐκείνων τῶν ψυχῶν, τῶν ἐλκυσμένων βραδέως καὶ σταθερῶς ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν μοιραίας ἐπὶ τοῦ κόσμου συναντήσεως. Πιστεύω εἰς τὸν ἔρωτα τέλος πάντων, τὸν ἀμοιβαῖον ἔρωτα, τὸν θεῖον καὶ παντοδύναμον, τὸν ἀφιλοκερδῆ, τὸν πνευματικόν, τὸν ἐκχύνοντα οἰονεὶ εὐωδίαν Ἰου καὶ χρυσιζόντα τῆς ἀνθρωπίνης νεότητος τὸν βίον . . . Ἀλλὰ πιστεύω ἐπίσης ὅτι ὁ τοιοῦτος ἔρωτος λανθάνει, κρύπτεται, σιωπᾷ. Ὁ θόρυβος τῆς κυβείας τοῦ γάμου, τῆς παιζομένης μετὰ τώσης λύσσης, ἢ νοθεία τοῦ αἰσθηματος καὶ τῆς ζωῆς, ἢ κατακλύσασα τὰς σημερινὰς κοινωνίας, δὲν τῷ ἀφῆκε γωνίαν νὰ σταθῇ. Δὲν ὑπάρχει λέξις, δὲν ὑπάρχει κίνημα, δὲν ὑπάρχει τρόπος, τὸν ὁποῖον νὰ μὴ ἐξεμεταλλεῦθῃ τὸ συμφέρον, ἢ ὑποκρισία καὶ τὸ ψεῦδος. Ὁ ἀληθὴς ἔρωτος δὲν καταδέχεται πλέον νὰ μεταχειρισθῇ τὰ μέσα, τ' ἀτιμασθέντα ὑπὸ τῶν ἀναξίων. Εἶνε τῶν εὐγενῶν καὶ τιμίων φύσεων προνόμιον αὐτὸς καὶ ζῆ βαθέως τεθαμμένος εἰς τὰς ψυχάς, ὅθεν δὲν ὑποπίπτει εἰς τὰ κοινὰ ὄμματα.

Ἐγγνώρισα ἄνθρωπον ἀγαπῶντα ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὅλην μίαν κόρην. Δὲν θὰ τὸ πιστεύσετε ; Ἦτο δώδεκα ἐτῶν ἐκείνη καὶ δεκαπέντε αὐτὸς ὅταν ἠσθάνθη τοὺς πρώτους παλμούς τῆς ἀκατανικήτου του κλίσεως. Ὁ χρόνος παρήρηχο, τὸ αἶσθημα ἠῦξανε σταθερῶς. Ποτὲ δὲν τῆς εἶπε λέξιν, ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν ἐκδηλώσεων ἀορίστων, σχεδὸν ἀκουσίων, τὰς ὁποίας ἀπετόλμησε κατὰ διαστήματα πολυετῆ. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ νέος αὐτὸς ἐρωτολόγει μὲ ἄλλας εἰς τοῦ κ. Τάδε ἢ εἰς τοῦ κ. Δεῖνα καὶ ἀντήλλασεν ἐπιστολάς ὁμοίας πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Κανῆνε εὐρεθείσαν. Περίεργον τὸ σύμπτωμα, ἀποδεικνύον ὅμως συγχρόνως πῶσον ἀφίνουσιν ἀνεπηρέαστον τὴν ψυχὴν μὲ τὴν ἀληθῆ τῆς αἰσθημάτων, αἱ αἰσθηματικαὶ ἀπομιμήσεις καὶ αἱ παιδιὰ τῶν σαλονίων . . . Ἡ κόρη ὅμως δὲν τὸ ἔκκαμνεν οὔτε αὐτό. Ἦτο μὲν ἐλευθερία καὶ ὀμιλητικὴ καὶ φαιδρὰ πρὸς ὅλους, τοῦ κόσμου κόρη καὶ αὐτὴ, ἀλλὰ κανεὶς ποτε δὲν ἐτόλμησε νὰ καυχῆθῃ ὅτι ὑπῆρξεν ἐραστῆς τῆς. Διότι ἠσθάνετο καὶ αὐτὴ

ἀπ' ἀρχῆς παρόμοιον πρὸς τὸν φίλον μου ἔρωτα καὶ ὅλη ὑπ' αὐτοῦ ἀπερροφημένη, εἶχέ τι τὸ ἀπωθοῦν ἀκουσίως, μὲ ὅλην τῆς ἐκείνην τὴν ἐλευθερίτητα. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ αὐτὴ ὑπέφερε σιωπῶσα, ὅπως ἀγαπῶσι νὰ λέγωσι, νὰ λέγωσι μόνον, οἱ ποιηταί. Τοῦ ἔγραψεν ἐν τούτοις μίαν φορὰν — πρῶτην φορὰν : ὅταν συνωμολογήθη πλέον ὑπὸ τῶν γονέων τῆς ὁ γάμος, τοῦ γαμβροῦ εὐρισκομένου ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου ἀκόμη ἐσπούδαζεν. Ἐκείνην τὴν ἐπιστολὴν ἠθέλα νὰ εἶχα νὰ δεῖξω εἰς τὸν κ. Κανῆνε, διὰ νὰ ἴδῃ τί θὰ πῇ, — τί ἐννοῶ ἐγὼ τοῦλάχιστον, — ἄρωμα τιμῆς καὶ ἔρωτος !

*

Δὲν ἐπεθύμουν νὰ φήσω ἄνευ σχολίων καὶ τὴν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἐστίας ἐπιστολὴν τοῦ κ. Κανῆνε, δι' ἧς συνώδευσε τὸ εὐρημά του. Εἶνε πολλὰ ὅσα μ' ἔκαμε νὰ σκεφθῶ καὶ ἠδύνατο νὰποτελέσουν τὸ θέμα τοῦ προσεχοῦς μου ἀρθρου. Ἀλλὰ τὰ ἐπιέγοντα θέματα τῆς ἐποχῆς μὲ ἀναγκάζουν μίαν ἀκόμη παρατήρησιν νὰ προσθέσω ἐδῶ καὶ νὰ τελειῶν.

Τὸ πρῶτιστον καλῆκον τοῦ εὐρόντος μίαν ἐπιστολὴν, οἰκονομῆσαι καὶ ὀπουδῆσαι, εἶνε τὸ νὰ τὴν ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἀπολέσαντα. Ἀλλ' ἂν ἔνεκα τῆς ἀνωμυίας ἢ ἀπόδοσις τοῦ ἀποβαίνου δύσκολος ἢ ἀδύνατος, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, νομίζω, ὅτι ἔχει δικαίωμα, ἀντὶ νὰ τὴν σχίσῃ ἢ νὰ τὴν φυλάξῃ ἐπιμελῶς, νὰ τὴν ἐπιδείξῃ καὶ εἰς ἄλλους. Εἰς τοιοῦτο λάθος στοιχειῶδες ὑποπίπτει ὁ κ. Κανῆνε, χαρίζων πρὸς ἡμᾶς μίαν ξένην ἐρωτικὴν ἐπιστολὴν — ἂν πιστεύσωμεν τῷ ἄντι ὅτι δὲν ἀπευθύνεται πρὸς αὐτὸν τὸν ἴδιον. Καὶ τὸ κίνημα δὲν εἶνε μόνον παράτυπον ἀλλὰ καὶ ἀπερίσκεπτον. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἐδύνατο νὰπευθύνεται καὶ πρὸς τινὰ τῶν οἰκείων τῆ Ἐστίας — ποῦ θὰ το ἤξευρεν αὐτὸ ὁ κ. Κανῆνε ; — ὁ χαρακτήρ ἐξ ἄλλου καὶ τὸ ὕφος πιθανὸν νὰ ἦσαν γνωστά εἰς κανένα ἐξ ἡμῶν, καὶ μάλιστα πολὺ, πάρα πολὺ γνωστά, ὥστε λύπης καὶ σκανδάλου ἀνωφελούς νὰ γίνῃ πρόξενος ἢ ἀκριτομυθία. Ἐπειτα ἡ ἐπιστολὴ φέρει τὸ ὄνομα τῆς γραψάσης καὶ ἀναφέρει τὸ ἐπώνυμον τῆς φιλικῆς οἰκογενείας, ἐν ἧ οἱ ἔρασταὶ συνητῶντο. Μὲ αὐτὰ τὰ δύο στοιχεῖα ἄνθρωπος ἔχων καιρὸν νὰ ἰκανοποιῆ τὰς μικρὰς του περιεργίας, δὲν θὰ ἐδύνατο ἄρα γε εὐκολώτατα νὰ μάθῃ καὶ τὸ ἐπώνυμον τῆς ἐρωτολήτου ; Προφανῶς λοιπὸν ὁ κ. Κανῆνε δὲν ἔδειξε τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν πρὸς τὰ μυστικὰ τῶν ἄλλων, πρὸς τὴν ἱερότητα τῆς ξένης ἐπιστολῆς.

Καὶ πιθανὸν μὲν νὰ το ἔκαμνεν ἄνευ κακίας καὶ ὑστεροβουλίας, ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ καρδίας ἀγνῆς, τιμίας καὶ ἐρώσεως, ἢ ὅποια διαβλέπει παντοῦ τὰ ἴδια αὐτῆς αἰσθημάτων καὶ ἔχει τὸν ἄλτροισμὸν νὰ καθιστᾷ καὶ τοὺς ἄλλους κοινωνοὺς τῆς ἐκ τῆς ἀρετῆς εὐδαιμονίας· ναί, δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ το ἀρνηθῶ· ἀλλ' οὔτε δύναμαι δι' αὐτὸ νὰ ἐπιδοκιμάσω τὸ ἄτοπον, — ἐν ἄτοπον μάλιστα, τὸ ὅποιον βλέπω ὅτι γίνεται παρ' ἡμῶν συχνότατα. Σύμπτωμα ἄξιον προσοχῆς διὰ κοινωνίαν ἔχουσαν ἀξιώσεις πολιτισμένης. Καταντᾷ νὰ μας εἶνε ἄγνωστος καθολικηθρίαν ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς ἐπιστολάς. Ἡ συζήτησις, παραδείγματος χάριν, ἢ ὅποια πέρυσσι ἔλαβε χώραν ἐν Παρισίοις μεταξύ νομομαθῶν καὶ λογίων, περὶ τοῦ

ἂν ὁ σύζυγος ἔχη τὸ δικαίωμα νάναγινώσκη τὰς ἐπιστολάς τῆς συζύγου του, εἰς τὸ κοινὸν μας θὰ ἐπρόκειται μειδιάματα δύσπιστα. Παρατηρήσατε ὅτι οἱ περισσότεροι ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἀνοίγουν κατὰ λάθος ξένην ἐπιστολὴν — πρᾶγμα, τὸ ὅποιον εὐθὺς ἀπὸ τὸ πρῶτον βλέμμα διακρίνεται — δὲν ἐννοοῦν νὰ τὴν ἀποδώσουν πρὶν τὴν ἀναγνώσουν, πρὶν τὴν ἀπολεύσουν ὀλόκληρον, καὶ πολλάκις οὔτε κἂν τὴν ἀποδίδουν. Συγκρίνατε δὲ τέλος καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον τοῦ ταχυδρομικοῦ ἐκείνου ὑπαλλήλου, ὁ ὅποιος διὰ νὰ διασκεδάξῃ ἕνα φίλον του πρὸ τῆς διανομῆς, τοῦ ἔδιδε νάναγινώσκη τὰ ταχυδρομικὰ δελτάρια, — τὰ ὅποια ὅμως, ἕνεκα τῆς ἀρκετᾶ γνωστῆς καὶ διαδεδομένης ἀσεβείας, κυκλοφοροῦσιν ἐλίγιστα ἐν Ἑλλάδι καὶ μάλιστα ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.

ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ

Μ' ΑΓΑΠΑΕΙ — ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑΕΙ

Γιὰ τὸ λεύκωμα τῆς Κα, ***

Τὴν εἶχε ἰδῆ μίαν ἡμέρα, τὴν ὥρα ποῦ ἄνοιγε πρῶτ' ἄνω τὸ παραθύρι τῆς ἀπάνου στὸν κῆπο.

Δὲν ἦταν βέβαια αὐτὴ ἡ πρώτη φορά ὅπου τὴν ἔβλεπε, τὴ λυγρὴ καὶ καστανομάλλα κόρη. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀπριλίου ἡ δύο οἰκογένειαι εἶχαν ἔβγη στὴν ἐξοχίαν, — ἡ μία κατὰ τὴν ταχυτικὴν τῆς συνήθεια, ἡ ἄλλη τῶρα μονάχα ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια — καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ ἀγόρι, ποῦ ἐτελείωνε τότε τὰ δεκάξη χρόνια, εἶχε τύχη ν' ἀπαντήσῃ τὴν γαλανομάτα νέα πότε στὸν δρόμο ποῦ ἔφερνε ἀπὸ τὰ γειτονικά τους ἀρχοντόσπιτα εἰς τὸ χωριό, καὶ πότε στοὺς ἡλιασμένους πράσινους κάμπους, μέσα στοὺς ὁποίους ἡ κατάσπρη ἀλαφριά φορεσιά τῆς ἔφεγγε σταῖς ἀχτίνας τοῦ ἡλίου σὰν ὀλόφωτο φάντασμα τῆς ἡμέρας, ποῦ ἔτρεχε ἔδῶ κ' ἐκεῖ, χωρὶς — θὰ ἔλεγες — νὰ πατῆ στὸ γῶμα. Καὶ τότε τὰ καστανά τῆς σγουρὰ μαλλιά τῆς ἔπεφταν λυμένα καὶ σκόρπια ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ πλατύτερον ψαθὶ ποῦ τῆς ἐπροφύλαγε τὸ πρόσωπο ἀπὸ τὸ ἐπιβουλο χαϊδεμα τοῦ ἡλίου, καὶ τῆς ἐστεφάνωνε τὸ χαριτωμένο τῆς κεφάλι μ' ἕνα κτρινέλικο λαμπερὸ δίσκο, ὅμοιο μ' ἐκείνον ὅπου οἱ ζωγράφοι βάζουν ὀλόγυρα σταῖς ἀγναῖς κεφαλαῖς τῶν ὀσίων παρθένων.

Καὶ τὴν περασμένη ἀκόμα βραδυὰ τὴν εἶχε πάλι διακρίνῃ μέσα στὸν κῆπο ποῦ ἐχώριζε τὰ δύο τους μεγάλα σπίτια, καὶ γιὰ πρώτη φορά εἶχε μείνῃ ὅλος συλλογισμένος νὰ τὴν κυττάξῃ, ποῦ ἔκρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά τῆς ἕνα μικρὸ γιομαράκι ἄνθη, καὶ ἦταν γλυκὰ φωτισμένη ἀπὸ τὸ ἀχνὸ ἀσημόφεγγο τῆς σελήνης ποῦ ἔμεσουράνιζε τότε ὀλοστρόγγυλη.

Σὰν τὴν ξανάειδε τὸ πρῶτ' ὅσο ταχυνά, ἡ κόρη εἶχε ἀνοίξῃ αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ παραθύρι τῆς ξάγναντα στὸ δικό του, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος

τοῦ κήπου, καὶ ὅλη δροσάτη ἀπὸ κρουσταλένιο κρύο νερὸ μὲ τὸ ὅποιο εἶχε διώξῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπό τῆς τὸ ὕστερο νύσταγμα τῆς αὐγῆς, ἐκύταξε νὰ ἰδῆ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ποῦ ἐκόντευε νὰ ἔβγη.

Τὴ χάραμα ἄνοιγε σ' αὐτὴ τὴν ὥρα μία φωτερὴ ξαστεριά στὸν ὀρίζοντα, καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀχτίνα ποῦ ὁ ἥλιος ἔρριξε λοξὰ ἀπάνου στὴ γῆ, προβάλλοντας ἀπ' ὀπίσω ἀπὸ τὸ μακροῦν βουνό, ὅλη ἡ φύσις ἀναταράχθηκε, ὡσὰν νὰ ἔβγαине ἀπὸ ὕπνο. Τὰ πουλάκια, μὲ τὸ γλυκερὸ κελάιδημά τους ὅπου ἔμοιαζε βροχὴ ἀπὸ γιάλιναις καὶ ἀσημένιαις στρογγυλαῖς σταξίαις ποῦ νὰ πέφτουν ὡς μαργαριτάρια ἀπάνου σὲ κρουσταλένια στέγη κοντοπετοῦσαν ζευγαρωτὰ ἢ καὶ πολλὰ ἀντάμα, κυνηγῶντας χαρούμενα τῶνα τ' ἄλλο, καὶ φτερουγίζοντας ἀπὸ κλαρὶ σὲ κλαρὶ καὶ ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι. Τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἀνατρίχιαζαν ἀλαφρὰ ἀλαφρὰ στὴν ἀνεπαίσθητη αὔρα τῆς αὐγῆς, καὶ ἡ πρασινάδα ἀνάδινε παντοῦ μία διαπεραστικὴ ἀπλότατη εὐωδία ἀπ' ὅλα τ' ἀρώματα καὶ ταῖς μοσκοβολιαῖς τῶν χορταριῶν, ποῦ τῆς νύχτας ἡ δροσιά εἶχε βαντισμένα μὲ ταῖς ἀμέτρηταις σταξιούλαις τῆς ὅπου ἔτρεμούλιαζαν λαμπεραῖς ἀπάνου στὸ κάθε μικρὸ φύλλο.

Τὸ ὠραῖο παλληκαράκι καὶ ἡ γαλανομάτα κόρη ἐχαιρετήθησαν μ' ἕνα μικρὸ κούνημα τῆς κεφαλῆς, καὶ ἦταν ὁμορφα τὰ δύο παιδιὰ, τὸ ἕνα μὲ τὸ δειλὸ τοῦ κύτταγμα καὶ ἡ ἄλλη μὲ τὴν γλυκεῖα καὶ ζωηρὴ ἔκφρασι ποῦ τῆς ἔβαναν στὴ φυσιογνωμία τὰ δεκαπέντε ῥοδιὰ τῆς χρόνια.

Ῥοδιὰ, ναί, καὶ εὐτυχισμένα τὰ πρῶτα αὐτὰ χρόνια τῆς ζωῆς, ὅταν ἡ καρδιά εἶναι ὡσὰν τοῦ μελισσῶνα τὸ μαλακὸ καὶ ἄδολο κερὶ ποῦ τὸ φθοροποιὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐμάλαξε ἀκόμα, ἐστύφοντάς του τὸ ξάστερο μέλι ποῦ ἔχει μέσα του! Εὐτυχισμένη ἡ ἡλικία αὐτὴ γιὰ τὴν ὅποια ὅλα εἶναι χαρὰ καὶ ποίησι, καὶ ὅπου τρέφει ταῖς ἡμέραις τῆς μὲ ὄνειρατα χρυσὰ γιὰ τὴν αὔριο, καὶ ταῖς νύχταις τῆς μὲ φωτειναῖς ὄπτασίαις ποῦ εἶναι ἴσως ἐνθυμήσεις ἄλλου κόσμου καλῆτερον, τῶρα στερνὰ παρατημένον.

Ἡ κόρη καὶ ὁ νέος ἐχαιρετήθησαν λοιπὸν σὰν γνώριμοι, καὶ εἶχε ἐκείνη ἕνα χαμόγελο γλυκὸ στὰ χεῖλη καὶ στὰ μεγὰ γαλανὰ τῆς μάτια. Καὶ ἔξαρνα, τοῦ ἀγοριοῦ ἡ καρδιά, ποῦ διατηροῦσε ζωντανὴ τὴν ἐνθύμησι τῆς περασμένης βραδυᾶς σὰν ἡ κόρη εἶχε προβάλλῃ ἀρογοκίνητα στὴν ἀχνὴ ἀναλαυπὴν τοῦ φεγγαριοῦ, αἰσθάνθηκε, εὐθύς ὅπου εἶδε τὴν γελοῦμενη μορφή τῆς σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς αὐγῆς ποῦ ἡ δροσάτη φύσις ἔχυνε — θαρροῦσες ἐπίτηδες γι' αὐτὴ — ὄλαις ταῖς μοσκοβολιαῖς τῆς, αἰσθάνθηκε μέσα τῆς κάτι ποῦ ἔμοιαζε μ' ἕνα δυνατὸ ἀντίχτυπο, ποῦ τοῦ ἔφερε πόνον μαζὶ κ' εὐχάριστον ἀνασασμό. Τοῦ ἐφά-